

население по околии, както сж дадени въ таблица 2 на стр. 21—22. И тукъ, въ процентно отношение, не се отбелязватъ особени различия спрямо разликитъ отъ преселванията въ цѣлитъ околии.

Картината на миграционното движение въ България, обаче, нѣма да бжде пълна, ако не разгледаме печалбитъ и загубитъ отъ преселванията на градоветъ отдѣлно.

Отъ всички 97 града въ Царството, 40 града сж показали печалба отъ преселванията, възлизаща общо на 98,172 д., а другитъ 57 сж показали загуба, общо взето, 19,889 д. Въ сжщото време селското население въ 6 околии се увеличило, поради разликитъ отъ преселванията, съ 21,127 д., а се е намалило въ останалитъ 80 — съ 143,670 д. Ако предградията на София броимъ къмъ Столицата, тогава населението въ градоветъ се е увеличило съ 117,934 д., въ селата на 5 околии — само съ 4,406 д., а въ селата на останалитъ 81 околии се е намалило съ 146,711 д. Тѣзи данни сами по себе си говорятъ много ясно. *Една маса най-малко отъ 166,600 д. (146,711 д. отъ селата и 19,889 д. отъ градоветъ) се е отправила почти изключително къмъ градоветъ (117,934 д.), главно къмъ София и предградията ѝ, и къмъ чужбина (44,260 д.).*

Отъ 40-тѣ града, които могатъ да се похвалятъ съ увеличение на населението си, вследствие на преселванията (вънъ отъ петтѣ града, съставлящи отдѣлни околии), за отбелязване е (отъ градоветъ съ население надъ 20 хиляди жители) гр. Пльвенъ — съ увеличение отъ 1,589 д. или 5.5% отъ населението на града въ края на 1926 год. Отъ градоветъ съ население между 10 и 20 хиляди за отбелязване сж: Казанлъкъ (2,996 д. или 25.8%), Габрово (1,973 д. или 17.5%), Перникъ (1,783 д. или 14.5%) и Търново (1,199 или 9.4%); отъ градоветъ съ население между 5 и 10 хиляди по-голѣми разлики въ полза на приселванията показватъ: Кърджали (779 или 12%), Неврокопъ (628 или 8.8%), Елхово (345 или 8.5%), а отъ градоветъ съ население подъ 5 хиляди жители: Св. Врачъ (1377 д. или 49.4%), Момчилградъ (374 д. или 33.1%) и Червенъ-бръгъ (603 или 18%).

Най-голѣма загуба отъ градоветъ надъ 20 хил. жители, поради превеса на изселенитъ презъ периода 1927—1934 г., е претърпѣлъ гр. Хасково (—1,584 д. или —6%), вѣроятно, поради изселването на бѣжанци — арменци, а отъ градоветъ между 10 и 20 хил. жители: Търговище (—510 или —4.9%), Чирпанъ (—529 или —4.8%) и Видинъ (—871 или —4.7%). Известни загуби показватъ още и градоветъ: Разградъ, Свищовъ и Панагюрище. Отъ градоветъ съ население между 5 и 10 хил. жители най-голѣмо намаление показватъ: Радомиръ (—1,274 души или —19.7%), Нова-Загора (—982 души или —9.9%) и Лѣсковецъ (—565 души или —8.6%). По-малки загуби търпятъ: Никополъ, Тополовградъ, Кула, Айтось, Ихтиманъ и Севлиево. Отъ малкитъ градчета подъ 5 хиляди жители най-голѣми загуби търпятъ: Мел-

никъ (—28.7%), който е останалъ само съ 722 жители, Бѣлоградчикъ (—20.8%), Созополъ (—15.9%), Несебъръ (—14.3%), Брѣзникъ (—14.2%), Смолянъ (—13.5%), Трънъ (—13.5%), Ивайловградъ (—10.7%) и пр.

Не е необходимо да се изброяватъ всички градове. Картината е достатъчно добре очертана съ процитиранитъ данни: изминатиятъ отъ градоветъ пѣтъ презъ последнитъ 8 години не може да се счита за задоволителенъ. Само столицата е показала едно прѣкомѣрно силно развитие, което, ако продължи въ сжщия темпъ и презъ следващитъ 6 години, ще ни доведе въ края на 1940 год. до едно население, възлизащо на около 400 хиляди души.

Даннитъ въ таблицитъ, които характеризиратъ вътрешнитъ преселвания на населението въ България презъ последния осемгодишенъ периодъ, хвърлятъ силна свѣтлина върху неговата стопанската и социална нестабилност. *Едвали досега въ България е отбелязвано толкова голѣмо вътрешно размѣстване на населението. Видѣхме, че не само планинскитъ околии, но и полскитъ — не могатъ повече да поглъщатъ труда на увеличаващето имъ население и започватъ все повече да излжчватъ значителна емиграция.* Както вече посочихме, наброяватъ се надъ 166 хиляди лица, които сж напустнали селата и градоветъ, дето сж раждани или дето сж живѣли въ края на 1926 г., за да търсятъ прехраната си въ друга околия или градъ въ Царството или въ чужбина, а броятъ на ония, които сж напустнали населеното мѣсто, въ което сж живѣли, безъ да излѣзатъ вънъ отъ околията си, или да се преселятъ въ нѣкой градъ въ сжщата околия, е, вѣроятно, още по-голѣмъ.

Съставъ на населението по полъ

Предварителнитъ резултати отъ преброяването ни даватъ и разпредѣлението на населението по полъ. Съотношението на мъжетъ и женитъ, споредъ извършенитъ преброявания отъ 1887 година насамъ, е било следното:

Преброявания	Мже	Жени	На 1000 мже се падатъ жени
1887	1,605,589	1,548,986	965
1892	1,690,626	1,620,087	958
1900	1,909,567	1,834,716	961
1905	2,057,092	1,978,483	962
1910	2,206,685	2,130,828	966
1920	2,420,784	2,426,187	1,002
1926	2,743,025	2,735,716	997
1934	3,058,392	3,031,823	991

Отъ тази табличка се вижда, че въ населението на България преди войнитъ е преобладавалъ мъжкия полъ, съ проявена тенденция за намаление презъ периода 1901—1910 г., сигурно поради силната задкокеанска и континентална емиграция на лицата отъ мъжки полъ презъ сжщия периодъ. Разбира се, войната измѣни силно съотношението на половетъ въ всички държави, които взеха участие въ войната и понесоха голѣми човѣшки загуби. Следъ